Sloveso ESSE a jeho složeniny

Slovníkový tvar: sum, esse *být*

	Ind. préz.	Ind. impf.	Ind. fut.	koncovky
sg. 1	**sum** *jsem*	**eram** *byl jsem*	**erō** *budu*	ō (m)
2	**es**	**erās**	**eris**	s
3	**est**	**erat**	**erit**	t
pl. 1	**sumus**	**erāmus**	**erimus**	mus
2	**estis**	**erātis**	**eritis**	tis
3	**sunt**	**erant**	**erunt**	nt
Srovnejte:				
	-	Ind. préz. I. konj.	Ind. préz. III. konj.	
sg. 1		laudō	leg**ō**	ō (m)
2		laud**ās**	leg**is**	s
3		laud**at**	leg**it**	t
pl. 1		laud**āmus**	leg**imus**	mus
2		laud**ātis**	leg**itis**	tis
3		laud**ant**	leg**unt**	nt

Imperativ

2.sg. **es**! *buď!*

2.pl. **este**! *buďte!*

Infinitiv

esse *být*

Složeniny slovesa sum:

Jako sloveso *sum* se časují i jeho složeniny:

ab-sum, ab-esse jsem vzdálen, nepřítomen, chybím

ad-sum, ad-esse jsem přítomen, pomáhám

ob-sum, ob-esse škodím

prō-sum, prōd-esse prospívám, jsem užitečný

pos-sum, pot-es, posse mohu

	Ind. préz.	Ind. impf.	Ind. fut.	koncovky
sg. 1	**prōsum** *prospívám*	**prōderam** *prospíval jsem*	**prōderō** *budu prospívat*	ō (m)
2	**prōdes**	**prōderās**	**prōderis**	s
3	**prōdest**	**prōderat**	**prōderit**	t
pl. 1	**prōsumus**	**prōderāmus**	**prōderimus**	mus
2	**prōdestis**	**prōderātis**	**prōderitis**	tis
3	**prōsunt**	**prōderant**	**prōderunt**	nt
	Ind. préz.	Ind. impf.	Ind. fut.	
sg. 1	**possum** *mohu*	**poteram** *mohl jsem*	**poterō** *budu moci*	ō (m)
2	**potes**	**poterās**	**poteris**	s
3	**potest**	**poterat**	**poterit**	t
pl. 1	**possumus**	**poterāmus**	**poterimus**	mus
2	**potestis**	**poterātis**	**poteritis**	tis
3	**possunt**	**poterant**	**poterunt**	nt

Imperativ od slovesa *prōsum*:

prōdes! prōdeste! prospívej! prospívejte!

Předpony u složenin jsou původem předložky, které dávají složeninám nový význam, např.: **ab**-sum jsem **od** někoho (něčeho) pryč = jsem vzdálen. Podobně se tvoří složeniny kombinacemi různých předpon i s jinými slovesy.